

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/108/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114223366
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114223366.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanému Y. C., nar. X.X.XXXX, bytom T. N. XXX/XX, XXX XX U. Y., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, právne zastúpeného JUDr. Jaroslavou Oravcovou, advokátkou so sídlom Dobrianskeho 1651, 093 01 Vranov nad Topľou o zaplatenie 1.765,96 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 7C/319/2014-45 zo dňa 20.2.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Mení uznesenie vo výroku o náhrade trov konania tak, že žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy konania vo výške 214,48 eur na účet zástupkyne JUDr. Jaroslavy Oravcovej do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Náhradu trov konania žalovanému nepriznáva.

Náhradu trov odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie. Vrátil žalobcovi krátený súdny poplatok za žalobu vo výške 98,80 eur a náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Výrok o zastavení konania zdôvodnil ust. § 96 Občianskeho súdneho poriadku, pričom k zastaveniu konania pristúpil v dôsledku späťvzatia žaloby pred prvým pojednávaním, čo bolo dôvodom aj pre vrátenie časti súdneho poplatku. Vo vzťahu k trovám konania citoval ust. § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v nadväznosti na § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a pre neuplatnenie trov konania tieto žalovanému nepriznal. Vo vzťahu k uplatneným trovám vedľajšieho účastníka vo výške 214,48 eur uviedol, že tieto vedľajšiemu účastníkovi nepriznal napriek tomu, že zastavenie konania zavinil žalobca. Mal za to, že vznik trov vedľajšieho účastníka nebolo účelné a vychádzal z úvahy, že právnu pomoc ma poskytovať samotné združenie, ktoré má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, a preto na tento účel nemusí využívať právnu pomoc advokáta a pokiaľ tak urobí vzniknuté trovy musí znášať zo svojich prostriedkov. Navyše uviedol, že v predmetnej veci ani nešlo o zložitý spor a nie je možné ani spravodlivo očakávať, že súd prizná náhradu trov konania všetkým vedľajším účastníkom, ktorý vstúpia do konania. Zdôraznil, že vedľajší účastník vstupuje do súdnych sporov opakovane, automaticky v zastúpení právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedel o akú konkrétnu vec ide a v konečnom dôsledku nesleduje cieľ ochrany spotrebiteľa, ale skôr narúša hospodárnosť konania a je nadbytočné. Pokiaľ ide o písomné vyjadrenie vedľajšieho účastníka, kde poukázal na premlčanie uplatneného nároku žalobcu, tak súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa súd prihliada na premlčanie ex offa, a preto aj z tohto dôvodu je vyjadrenie vedľajšieho účastníka neúčelné. Za nadbytočné považoval zastúpenie vedľajšieho účastníka

právnym zástupcom, čo však súd nemôže ovplyvniť, teda je povinný konať s právnym zástupcom, avšak iná je otázka posúdenia účelnosti vynaložených trov konania, ktorá je v kompetencii súdu a ktorá nezasahuje do práva účastníka na právnu pomoc. Za nesporné považoval to, že združenie pre naplnenie svojich cieľov a vykonávanie svojej činnosti musí reálne disponovať zodpovedajúcou materiálnou ako aj personálnou základňou minimálne v rozsahu zabezpečenia možnosti vykonávania základných proklamovaných cieľov. Z úradnej činnosti súdu mu je známe, že všetky úkony vedľajšieho účastníka po obsahovej aj formálnej stránke predstavujú úkony formulároveho a opakujúceho sa charakteru, ktoré vedľajší účastník využíva bez väčších obmien aj v iných súdnych konaniach. Preto trovy vedľajšieho účastníka považoval za nehospodárne a neúčelné a nepriznal ich.

V zákonom stanovenej lehote podal proti výroku o nepriznaní náhrade trov konanie odvolanie vedľajší účastník. Namietal nesprávne právne posúdenie náhrady trov konania vedľajšieho účastníka, keďže práve pričinením a obranou vedľajšieho účastníka, ktorý v konaní vystupoval od 8.9.2014 zobral žalobca žalobu späť dňa 18.2.2015 a súd konanie zastavil uznesením zo dňa 20.2.2015. Uviedol, že procesná aktivita vedľajšieho účastníka súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov, pričom poukázal na rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05 bod 37, pričom takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu. Po citácii ustanovenia § 146 ods. 2 a § 93 ods. 2, 4 O.s.p. odvolateľ uviedol, že z procesného hľadiska v zásade platí, že späťvzatím žaloby žalobca zavíni zastavenie konania a v takomto prípade spravidla je daný dôvod, aby uhradil vzniknuté trovy. Nárok na náhradu trov vedľajšieho účastníka sa odvíja od úspechu, resp. neúspechu účastníka, na strane ktorého vystupuje. Z uvedených dôvodov navrhol uznesenie súdu prvého stupňa v časti náhrady trov konania zrušiť a priznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 214,48 eur.

Žalobca sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadril.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v časti trov vedľajšieho účastníka ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 O.s.p. a zistil, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Účastník konania, ktorý v spore uspel (§ 142 ods. 1 O.s.p.) alebo zastavenie konania nezavini (§146 ods. 2 O.s.p.), má v zásade nárok na náhradu trov tohto konania. Tento postup môže súd prelomiť a nepriznať náhradu trov konania, ak sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 O.s.p.).

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7 MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania....., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu

a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatočného protokolu.)

Súd prvého stupňa argumentuje predmetom činnosti vedľajšieho účastníka inter alia jeho vedľajšími intervenciami na ochranu spotrebiteľov v súdnych konaniach. Tým má byť podľa súdu vedľajší účastník spôsobilý sám vystupovať v konaní a zastúpenie advokátom len navyšuje trovy.

Táto argumentácia je zjavne nepresvedčivá a naráža aj na základné princípy občianskeho súdneho konania. Predovšetkým súd neuviedol presvedčivý dôvod, prečo práve tento typ právnickej osoby má byť vylúčený z práva na právne zastúpenie advokátom a niet na to opory v žiadnom ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu. Túto argumentáciu nepodporuje ani judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na neposkytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09). Poukázanie na personálne vybavenie vedľajšieho účastníka aj osobami s právnickým vzdelaním bez konkrétnej argumentácie neobstojí.

Ak by súd mal prijať argumentáciu súdu, tak potom pri profesionálnom vymáhaní pohľadávok by sa malo to isté pravidlo aplikovať aj na žalobcu. Aj jeho právne zastúpenie by sa javilo nadbytočné a zbytočne navyšujúce trovy konania.

Argument o neúčelnosti trov zjavne neobstojí. Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je aj náhrada trov konania protistrane, ale aj na jej podporu vedľajšiemu účastníkovi. Niet dôvodu na výnimku u profesionálnych právnických osôb zaoberajúcich sa vymáhaním pohľadávok.

Aktivity vedľajšieho účastníka evidentne súvisia s ochranou spotrebiteľa a aj v predmetnej veci je zjavné, že žalovaný - spotrebiteľ by musel čeliť žalobe profesionála pri vymáhaní pohľadávok naviac zastúpeného advokátom, ktorej súčasťou sú aj trovy navrhované v žalobe.

Ochrana spotrebiteľa súvisí s kvalitou života a jej podoby môžu byť rozmanité. Nemusí ísť výlučne o agendu neprijateľných podmienok (smernica Rady 93/13 EHS), či nekalých obchodných praktík (smernica EP 2005/29), ale o celú škálu rozmanitých vzťahov dopadajúcich na bežných ľudí. To platí aj pre zbytočné odkladanie uplatňovania práva s výrazným časovým odstupom, ktoré je spájané aj s rizikom jeho premlčania. Nie je nič výnimočné, že s odstupom času má spotrebiteľ zhoršené podmienky obrany, sťažuje sa dôkazná situácia, a preto aj obrana námietkou premlčania je dôležitá a má svoj význam.

Zákonodarcu v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“. Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom.

Podľa čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie 1. Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Súd prvého stupňa nesprávne vychádzal z princípu účelnosti trov konania, keďže niet dôvodu u právnických osôb zameraných na ochranu práv spotrebiteľov vylučovať ich z právnej ochrany, ktorej súčasťou je aj náhrada ich nákladov v občianskom súdnom konaní. Súdna moc v podstate ani nemá možnosť ako podporiť združenia na účely čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie ako tým, že sa združeniam prizná náhrada ich nákladov.

S poukazom na uvedené odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. a priznal vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 214,48 eur pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za 2 úkony (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie z 5.11.2014) á 81,33 eur, 2x režijný paušál á 8,04 eur a 20% DPH, čo spolu predstavuje sumu 214,48 eur (§ 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z.).

V predmetnom konaní je nepochybné, že vedľajší účastník predložil presné vyjadrenie z 5.11.2014, ktoré nie je možné považovať za vyjadrenie formulárového typu, ale týka sa konkrétnej veci aj s vyčíslením celého záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Taktiež je potrebné vidieť časovú súvislosť medzi vyjadrením vedľajšieho účastníka, ktorého súčasťou je vznesená námietka premlčania, ktoré vyjadrenie bolo doručené žalobcovi dňa 25.11.2014 a v dôsledku ktorého následne žalobca dňa 4.2.2015 zobral žalobu späť. Napriek tomu, že s účinnosťou od 1.5.2014 je súd povinný prihliadať na premlčanie z úradnej povinnosti (ex offa) v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, prejavom vedľajšieho účastníka spočívajúcom vo vznesenej námietke premlčania bola uľahčená činnosť súdu tým, že pri svojej rozhodovacej činnosti sa súd zamerával predovšetkým na namietanú skutočnosť, ktorá neostala bez povšimnutia ani u žalobcu.

Trovy konania pred súdom prvého stupňa vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným neboli priznané, ako to správne posúdil aj súd prvého stupňa.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1, keďže vedľajší účastník úspešný v odvolacom konaní si trovy odvolacieho konania neuplatnil a preto mu neboli priznané.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.